ANUL IV. -- No. 19
1 August 1928

„Vom lovi deopotrivă în străinul parazitar și în românul necinstit și înstrăinat!“

INFRĂȚIREA ROMÂNEASCĂ

Organ al „Ligii Apărării Naționale Creștine“

CUPRINSUL:

Un număr 12 Lei

Abonamentul în interiorul țării 1 an 300 Lei, 6 luni 150 Lei
„ în străinătate . . 1 an 400 „ 6 luni 200 „

Redactor responsabil: Dr. LAZAR ISAICU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
CLUJ, STRADA BOB Nr. 7

IMPRIMERIA A. ANCA, CHIRIAȘ:
PETRU TIMARIU
CLUJ, STRADA REGINA MARIA Nr. 43

ANUL IV. — Nr. 19 Cluj, 1 August 1928

INFRĂŢIREA ROMÂNEASCĂ

Organ al „Ligii Apărării Naţionale Creştine"

Rubrica permanentă.

Pentru ca să se ştie

Denunţăm din nou marelui public pe aceia, cari au apărat pe Jidanul GROEDEL în procesul cu Maramureşenii, de pe urma căruia sătenii de baştină şi-au perdut pădurile ce le aparţineau de veacuri:

Apărătorii, cumpăraţi cu banii lui Iuda, poartă numele:
EMIL HAŢIEGANU, deputat naţional-ţărănist şi profesor la Universitatea din Cluj.
MIRCEA DJUVARA, deputat liberal şi profesor la Universitatea din Bucureşti.
VALERIU ROMAN, proaspăt liberal, fost secretar general al L. A. N. C.

Cine ajută pe duşmanii României la bârfirea ţării?
COSTA FORU, dela „anumita presă" şi
N. GHIULEA, membru în partidul naţional-ţărănist şi profesor la Universitatea din Cluj.

Având în vedere, că Inalta Curte de Casaţie a adjudecat Jidanului Groedel 26.000 jugere în paguba Maramureşenilor, aşa încât veneticul acaparator a ajuns proprietarul acestui latifundiu forestier, noi cerem cu stăruinţă, în virtutea legii agrare, ca imediat ce va fi ieşit din indiviziune Jidanul Groedel să fie expropriat la fel ca şi ceilalţi proprietari de păduri, pentru ca acele comune de pe valea Vişeului, cari au dreptul după lege, să fie puse în stăpânirea pădurilor, ce le-au aparţinut din moşi-strămoşi.

In discursul rostit la senat, în ziua de 22 Martie 1928, P. S. S. Episcopul Nicolae Ivan dela Cluj, la discuţia generală a legii Cultelor (vezi revista *Renaşterea*, organul oficial al Eparhiei, No. 14 din 1 Aprilie 1928) a atins chestiunea mizeriei Moţilor provenită din faptul că *„pădurile de mult le-a tăiat dl. Tischler cu concursul binevoitor al politicianilor patentaţi din Ardeal"*.

Ştii, onorate cititor, cine sunt *„politicianii patentaţi"*, cari au ajutat pe Jidanul Tischler să despoaie pe Moţi de averea lor strămoşească? Iată numele celor vinovaţi:
EMIL HAŢIEGANU, deputat naţional-ţărănist şi profesor la Universitatea din Cluj.
GHEORGHE LEON, deputat liberal şi profesor la Universitatea din Cluj.
PETRE GROZA, fost ministru averescan.

„INFRĂŢIREA ROMÂNEASCĂ"

Făgădueli şi înfăptuiri

Pe corpul României întregite stau larg deschise două răni mari: Maramureşul, care ne-a dat pe descălecătorii lui Dragoş cu urmaşii lor, colonizând şi organizând ca stat partea dintre Carpaţi şi Nistru; şi ţara Moţilor, cari prin vigoarea lor etnică şi mândria independenţii, au menţinut printr'un şir de revoluţii rezistenţa dinamică a elementului românesc subjugat Ungurilor.

De astă-dată ne ocupăm de Moţi, mai ales după noua şi recenta probă ce au dat în 1918, păstrând Clujul în mâna Românilor, de unde s'au organizat legiunile de Ardeleni pe tot cuprinsul vechiului Ardeal, şi plătind devotamentul lor către naţia desrobită cu arderea pe rug dela Beliş.

O altă probă, pătrunsă de simţul adânc autohton, au dat Moţii, când cu legiunile lor au asigurat libertatea adunării istorice dela Alba-Iulia, din 1 Decembrie 1918, spre a se proclama unirea pe veci şi fără condiţii cu ţara-mumă.

Desigur, că au pornit spre Cluj şi Alba-Iulia mânaţi de puterea tainică a unirii neamului; dar nu este mai puţin adevărat că strănepoţii armatelor lui Avram Iancu, Axente şi Popa Balint mergeau spre Cluj şi Alba-Iulia în urma cuvântului oficial dat, că guvernanţii României-Mari îi vor aşeza din nou în toate drepturile la viaţă şi avutul strămoşesc, de cari Ungurii sistematic i-au răpit, utilizând mai ales pe Jidani ca element disolvant şi ucigător.

Dacă a fost o populaţie în România nou clădită care a suferit o grea şi aspră decepţie, aceştia sunt Moţii.

Suferinţa lor a pornit din regimul Consiliului Dirigent şi anume: prin sistemul permiselor de circulaţie şi alimentaţie, oprind libera aprovizionare a Moţilor, împărţiţi în 5 judeţe, s'a pricinuit înfometarea întregii regiuni moţeşti. Nu a fost de ajuns această greşală; ci s'a

mai înlesnit şi întoarcerea Jidanilor în comunele, din care Moţii îi isgoniseră prin revoluţie, dându-le din din nou pe mână — cum făcuseră Ungurii, — alcoolizarea populaţiei autohtone şi exploatarea pădurilor[1]), cari prin drept strămoşesc şi făgăduelile din revoluţie trebuiau să intre în imediata stăpânire a Moţilor.

Aceeaş odioasă şi interesată purtare s'a urmat şi la „băişaguri" (mine), cari în loc să intre în stăpânirea Românilor, au fost restituite spre exploatare Nemţilor şi Jidanilor, cum arată pilda dureroasă dela Brad, cea mai bogată mină de aur din Europa. La această sistematică înstrăinare a exploatării minelor se mai adaogă şi goana neînfrânată după pulberea de aur ce se găsea în posesiunea Moţilor bănuiţi fără temeiu, de ascundere şi contrabandă.

Aşa dar: înfometare, lipsire de păduri şi păşuni, ruinarea minerilor români prin noul regim, şi alcoolizarea populaţiei moţeşti prin Jidani ca şi sub regimul unguresc: iată rezultatul politicii Consiliului Dirigent.

Era firesc ca din această mizerie să ţâşnească continue plângeri amare, cari au ajuns până la urechile Regelui Ferdinand, desrobitorul de veşnică glorie. Sufletul mare al neuitatului Monarh nu putea rămâne nepăsător. Cu prilejul trecerii lui în 1919 prin Cluj şi prin ţara Moţilor, primit ca în basme pe unde se arăta, a făgăduit în faţa sfetnicilor Tronului din Bucureşti şi din Sibiu, spre a le fixa definitiv politica lor în viitor, a făgăduit solemn, că pădurile şi păşunile din munţii Apuseni vor fi ale Moţilor.

Dar cuvintele regale nu au fost înfăptuite de nici unul din partidele politice, cari s'au perindat la putere din 1919 până astăzi.

Primul care le-a nesocotit a fost Consiliul dirigent, prin elaborarea legii agrare, care nu prevedea nici măcar crearea de păduri comunale prin expropriere, necum recunoaşterea drepturilor *ab antiquo* ale Moţilor.

Ba din potrivă, s'a continuat sistemul de înfometare, până când i s'a făcut milă de Moţi M. S. Reginei Maria şi a iniţiat cunoscuta acţiune de ajutorare.

Guvernul Averescu—Goga a făgăduit solemn la Cluj în 1920, că le va face dreptate.

1) Asupra modului cum a operat Consiliul Dirigent în materie de păduri, întocmind o secţie la resortul Agriculturii, (Bontescu-Misici) compusă exclusiv din Jidani, vom aduce detalii, cu alt prilej, când vom desvălui şi alte cazuri de iudaizare în afacerile Consiliului Dirigent.

Din promisiunile, cu belşug aruncate, s'au executat numai suprimarea permiselor de circulaţie şi alimentare; iar prin legea de expropriere din 1921 s'a prevăzut crearea de păduri şi păşuni comunale, sub presiunile câtor-va parlamentari ardeleni. Insuficienţa legiferării era evidentă, fiindcă menaja la expropriere, în paguba statului, pe marii proprietari şi scutea industriile forestiere străine, adică jidăneşti; iar despre executarea integrală a cuvântului regal, nu se coprindea nici o dispoziţie în lege.

Acest fapt a provocat protestul Moţilor în Cameră prin glasul luptătorului Amos Frâncu. Dovada de vitregie a guvernului Averescu, mai avea să se completeze şi cu afacerea, ticluită împreună cu grupul Constantinescu din partidul liberal, afacere cunoscută sub numele „mina celor 12 apostoli" din Brad, scoasă de sub lichidare, deşi era germano-jidovească rămânând sub vechea conducere străină[2]) şi dată pe mâna societăţii „Mica" din ale cărei acţiuni s'au înfruptat fruntaşi averescani şi liberali

Exploatarea acestei societăţi a avut darul să mai şi nenorocească cu desăvârşire pe bieţii agricultori de pe valea Crişului din istoricul Zărand, prin scurgerea din instalaţiunile societăţii a minereurilor otrăvitoare, numite *galiţă* de poporul băştinaş, care şi sub Unguri se plângea de acelaş neajuns. Apa Crişului alb fiind astfel permanent şi sporit contaminată, revărsându-se în fiecare primăvară, a ruinat complet productivitatea terenurilor inundate; şi în acelaş timp, lipsind regiunea de adăpătoare pentru vite, a luat locuitorilor şi ultimul isvor de întreţinere, care este creşterea vitelor.

Iată cum s'au realizat făgăduinţele guvernului Averescu-Goga, cari amândoi au intrat în consiliul de administraţie al societăţii „Mica".

De aceleaşi făgăduinţe sonore şi neîmplinite se face vinovat şi partidul liberal, venit la putere în Ianuarie 1922.

Nici păduri, nici păşuni, nici căi de comunicaţie, nici şcoli profesionale, nici măsuri sanitare, nici câştigarea unei vieţi mai uşoare la mine; nimic din făgăduinţele trâmbiţate nu s'a realizat.

Partidul liberal, care prin puterea lui numerică şi experienţa sa avea prilejul să-şi dovedească prin fapte

2) Directorul actual, oploşit de averescani, fusese în timpul ocupaţiei germane la Comandatura din Bucureşti. Iată morala fruntaşilor noştri politici!

iubirea către Moţi, i-a lăsat pe mâna unei bande de profesionişti ai gheşefturilor, în frunte cu cei doi Constantineşti, profesorul şi elevul: Alecu şi Tancred.

Este cunoscută tragedia Moţilor, cari şi-au plâns amarul până la Regele Ferdinand, găsindu-şi ecoul totdeauna în revista noastră, „Înfrăţirea Românească" dela Cluj, singura care a avut curajul să desvălue fără rezerve agonia Moţilor, gâtuiţi de Jidani şi politiciani.

Această gâtuire ne mai pomenită, săvârşită ca o neagră ingratitudine în România Mare faţă de populaţia eroică şi martiră, s'a început prin călcarea făţişă a legii agrare, la păduri şi păşuni, în favoarea societăţilor forestiere jidoveşti moştenite dela Unguri, ori înfiinţate sub firmă liberală cum a fost societatea Regatul Mare, din care s'au îmbogăţit creaturile lui Constantinescu, mort sub povara blestemului Moţilor.

Nefasta operă s'a desăvârşit atât prin ruinarea Moţilor mineri, scumpindu-li-se explosibilul, suprimându-se fabrica lor proprie din Neagra, cerându-li-se formalităţi de validare cu cheltueli insuportabile pentru „băişagurile" stăpânite şi exploatate *ab antiquo*, cât şi prin compromiterea acţiunii de colonizare la frontiera de Vest, unde Moţii erau cei d'intâiu chemaţi prin îndreptăţirea lor legală şi virtuţile lor răsboinice, să ţină strajă în contra foştilor lor asupritori.

In loc să se desăvârşească această acţiune, s'au trimis de ochii lumii câte-va sute de familii moţeşti în Sătmar, Arad şi Timiş-Torontal, în aşa condiţii de oropsire, încât din bieţii colonişti unii şi-au luat iar alţii stau gata să-şi ia lumea în cap.

Prin atare fapte nu numai că Moţii au rămas fără pământ, lăsaţi în mizeria lor de acasă cu prisosul lor de populaţie, dar s'a nesocotit şi principiul strategic, că frontiera de Vest trebue împănată cu cel mai sigur, prin istorie dovedit, element românesc. In schimb s'a comis crima în potriva apărării naţionale, prin abuz faţă de legea agrară, scutindu-se de expropriere din Sătmar până în Banat, de-a lungul graniţei, enorme întinderi de pământ în favoarea proprietarilor străini şi duşmănoşi, ori a speculatorilor întovărăşiţi cu ei. Dau un exemplu elocquent de călcarea legii agrare sub ministrul de agricultură Constantinescu şi Comitetul său Agrar: s'au scutit de expropriere sub pretext de drenaj 3000 de jugere, aparţinând abaţiei catolice din Mölk (Austria) deşi proprietara era şi ab-

senteistă şi persoană morală; deci de două ori supusă exproprierii.

In asemenea atmosferă nu este de mirare că au isbucnit revoltele Moţilor dela Albac şi Răchiţele. dintre care prima s'a liniştit prin desfiinţarea contractului cu Jidanii [3]), iar a doua a fost înăbuşită în sânge şi bătăi, dând naştere unui monstruos proces penal, care nici până astăzi nu a luat sfârşit.

O rază de speranţă le-a venit cu prilejul serbării centenarului lui Avram Iancu, când Regele Ferdinand, Mitropolitul Primat Dr. Miron Cristea şi Primul Ministru Ion I. C. Brătianu, au promis cu toţii sus şi tare că dreptate se va face Moţilor. Din această solemnă promisiune oficială, atât s'a înfăptuit: că s'a decretat amnestierea Moţilor pentru delictele silvice şi s'au expropriat pentru ei păduri şi păşuni în plăşile Abrud, Câmpeni şi Gilău din domeniul statului, pe când în regiunea Vlădeasa unde erau proprietăţi private, Comitetul Agrar al lui Alecu Constantinesnu a călcat legea în picioare, în ultimele zile ale guvernării liberale, fără ştirea Primului Ministru, care iniţiase opera de salvare a Moţilor.

Era la sfârşitul lui Martie 1926.

Astfel se încheie pentru Moţi guvernarea liberală, dela 1922—26, agravată cu ridicarea impozitelor.

Guvernarea a doua averescană, s'a pătat cu următoarele trei fapte:

1) A înăbuşit în sânge şi bătăi aşa numita revoltă pentru calendar din Munţii Apuseni, după ce Ministrul Goga creiase, ca manevră electorală, echivocul cu putinţa de întoarcere la vechiul calendar.

2) A urcat de trei ori impozitele, îngreuind în special pe locuitorii din Munţii Apuseni, trataţi în materie de contribuţie ca locuitorii dela câmpie, cum numai Ungurii procedau, în baza cadastrului lor, ce anume era ticluit împotriva urmaşilor acelora, cari la 1848 băgaseră groaza în asupritorii de veacuri.

3) A căutat să înlăture nemulţumirea Moţilor lipsiţi de păduri, fie încercând a cumpăra cu preţuri fabuloase, pădurile ce în mod nelegal fuseseră scutite de expropriere, fie încercând a da exploatatorilor jidani [4]) în schimbul pădurilor moţeşti, în mare parte pustiite, alte păduri de enormă valoare din rezervele statului. Afacerea, pregătită în proecte de legi, menită să îmbogăţească un grup de partizani, a căzut prin prăbuşirea guvernului Averescu-Goga în primele zile ale lui Iunie 1927.

Ministerul prezidat de Ştirbei, cunoscut mai mult prin afacerile lui cu Jidanii de speţa lui Anhauch, decât prin experienţă politică, a rămas cu totul nepăsător faţă de arzânda chestiune a Moţilor.

Din toată lumea noastră cu răspundere politică, un singur om le-a înţeles durerea şi a declarat bărbăteşte, conştient de greutatea cuvintelor ce rostea, că va da perfectă soluţie legală tuturor plângerilor Moţilor. Acesta a fost Ion I. C. Brătianu, în calitate de Prim-Ministru, care prin cunoscuta-i telegramă angajase tot creditul său politic şi întreaga acţiune a guvernului, ce prezida. Din nenorocire, moartea ni l'a răpit prea de vreme.

Cum şi cât s'a realizat din programul fixat în memorabila-i telegramă, vom arăta altădată cu toată necruţarea ce comportă adevărul.

I. C. CĂTUNEANU

3) Aceşti Jidani, numiţi Gross şi soţii, fiind întovărăşiţi cu Banca Generală a Ţării Româneşti din Cluj, unde funcţiona ca director o creatură a lui Alecu Constantinescu, au cumpărat dela stat o pădure, în care Moţii lucraseră din vremuri imemoriale şi astfel le luau pâinea dela gură. Aici rezistenţa înarmată a Moţilor a înlăturat gheşeftul constantinesc, silind pe Ministrul de Domenii, de tristă şi infamă memorie, să rezilieze contractul cu Jidanii, pe cari. în urmă i-a îmbogăţit din cassa statului, plătindu-le grase despăgubiri. Amintim că lăcomia evreo-liberală a dat înapoi auzind dela delegaţia Moţilor următoarea solie: *„Fiecare copac costă un cap de Moţ"*.

4) Tischler, Bürger, etc.

Răsunet din Moldova

O pângărire şi o sfidare. Jidanii la mănăstiri [1])

Toate îndrăznelile au o margine şi toate ticăloşiile un capăt.

Noi ne văetăm că Jidanii ne dau afară din târguri; că şi la ţară, pe la sate, unde ar trebui să fim scutiţi de duhoarea lor, ei nefiind nici muncitori de pământ, nici crescători de vite, şi acolo au început a se înmulţi; dar ca până şi în lăcaşurile noastre sfinte de închinăciune şi reculegere, cum sunt mănăstirile, să dai de iezmele satanice, asta cui i-ar mai fi trăsnit prin cap?!

Ei bine, lucrul acesta se petrece regulat la mănăstirea Agafton.

Sfânta mănăstire Agafton, unde noi creştinii botoşeneni suntem deprinşi din copilărie să mergem de cum se desprimăvărează, până târziu toamna, ca să luăm şi puţin aer, dar mai ales ca să ne reculegem sufleteşte, ascultând sfânta slujbă din glasurile melodioase ale cucernicelor maici, pătrunzându-ne de sfinţenia vieţii lor retrase, şi admirând gospodăriile lor de albine harnice; sfânta noastră mănăstire Agafton este astăzi un loc de întâlnire curentă şi de petrecere a Jidovimii din oraş.

Atraşi de răcoarea pădurii seculare, în mijlocul căreia se află mănăstirea, de apropierea mare de oraş şi încurajaţi de nepăsarea celor datori să reacţioneze, s'au năpustit ca corbii, cum le este obiceiul, şi chiar în timpul Duminecelor şi sărbătorilor, nu mai ai loc de lăcusta iudaică.

Incepând din sat şi trecând prin curtea chiliilor, mişună pădurea şi livada mănăstirii de jivine, cu mese întinse şi cântece, şi răsună locurile sfinte de răsetele şi chiotele diavoleşti ale fiilor ucigaşilor Mântuitorului lumii. Şi suntem informaţi că sunt Jidani cari şi-au închiriat case pentru tot sezonul.

Profanare nemaipomenită!

Socotim că este mai mult decât o îndrăzneală.

Este o jignire, o sfidare şi o provocare. O jignire în ceea ce avem noi mai sfânt: credinţa strămoşească. O sfidare aruncată nevolniciei noastre de atotputernicia jidovească. O provocare adusă băştinaşilor sărăciţi de către cotropitorii îmbuibaţi şi obraznici.

Să nu uite însă Jidovii îndrăzneţi că toate au o margine pe lumea aceasta. Că pădurile româneşti nu le-au fost niciodată prietene, că multora dintre ai lor le-a plesnit ţeasta prin ele când au întins prea mult coarda, şi că nu tocmai o pădure sfinţită din jurul unei mânăstiri le va fi prielnică, şi îi va lăsa nepedepsiţi pentru cutezanţa lor profanatoare.

Dacă au nevoe să-şi aerisească infirmităţile, sau să-şi plimbe îmbuibarea, apoi au, slavă Domnului, destule păduri, tot aşa de aproape şi chiar mai aproape ca mânăstirea Agafton.

Uite, le recomandăm noi, de pildă, Baisa.

Când, dimpreună cu toţi fruntaşii L. A. N. C., noi spunem de ani de zile că nu se mai poate trăi în ţara românească de Jidani, cari cumpără şi strică tot de jos şi până sus; că pentru Român nici dreptate nu se mai găseşte în ţara lui, de oarece dreptatea este sub călcâiul cârmuitorilor samavolnici şi cârmuitorii sunt la cheremul Jidanilor, atunci toţi

1) Reprodus după ziarul „Chemarea" No. 51 din Iulie 1928. ce apare la Botoşan.

ne strigă că suntem neserioşi şi nebuni.

Să fi ajuns oare şi cele sfinte de vânzare?

Căci ce putem crede, când vedem că Jidanii sunt lăsaţi nestingheriţi să-şi facă mendrele în jurul unei mănăstiri creştine şi să circule prin mănăstire, ca într'o havră jidovească?

Noi ne facem datoria să semnalăm cazul celor în drept şi în putinţă să facă ordine creştinească la sfânta mănăstire Agafton, să curme un sacrilegiu şi să prevină o descărcare a legitimei revolte a simţului creştinesc şi românesc, pus la grea încercare de îndrăzneala şi neruşinarea jidovească.

Botoşani

Dr. H. VASILIU

fost deputat al L. A. N. C.

O nouă provocare din partea banditilor jidani din Cernăuţi

Este proaspăt în memoria noastră atacul Jidanilor în centrul Cernăuţilor asupra profesorilor români din comisia de bacalaureat, deoarece nu le dăduseră note de pomană, o altă agresiune s'a produs din partea acestor bestii asupra studentului Tudose Popescu fiindcă purta svastica în piept. Din cele ce urmează se va convinge orice Român de bună credinţă că agresiunile Jidanilor asupra Românilor sunt sistematice şi că trebue înfrânate cât mai este vreme:

Intr'o excursie pe care am făcut-o cu prietenul meu, medicul Haralamb Vasiliu cu maşina sa, am sosit pe ziua de 13 Iulie, orele 11 dim., în Cernăuţi, unde am avut o pană la cauciuc în centrul oraşului. In timp ce schimbam o roată dela maşină au început să se adune puhoi de Jidani din toate tărabile, cari sunt în Cernăuţi exclusiv jidoveşti. Şi aceste jivine turbate, între cari şi un soldat Jidan în uniforma artileriei româneşti, au început să sbiere cât îi ţinea gura: „Asta Hakenkreuz" — maşina avea svastică în faţă — „nu voie de purtat, *aici este Cernăuţi, aici nu este România*". Dacă au văzut că noi nu ne sinchisim câtuşi de puţin şi ne vedem de treabă, au început să dea asalt asupra noastră ca să rupă svastica depe maşină Atunci a apucat medicul Vasiliu un cleşte şi eu un ciocan din maşină şi ori de câte ori se năpustiau aceste lifte spurcate asupra svasticii, învârteam roată ciocanul şi cleştele şi nu aveau curajul, — deşi erau în număr de cel puţin două sute, — să se atingă de svastică. Ştiau ei prea bine că vor cădea câţiva sub loviturile ciocanului şi ale cleştelui. Tot aşa de bine ne dădeam şi noi seama că vom fi linşaţi de mulţimea de bestii pentru cari *Cernăuţii nu sunt* în România, dar nu puteam nici cu preţul vieţii să îngăduim ca svastica să fie terfelită de mâni murdare.

In timp ce înjurăturile se încrucişau, numărul bestiilor creştea mereu, iar fluerăturile alarmară întreg oraşul. Atunci abia a început să sosească poliţia — cu părere de rău trebue să spunem că abia după vre-o 20 de minute. — Zadarnică a fost munca poliţiei de a împrăştia mulţimea turbată, — ba mai mult chiar — au fost loviţi poliţiştii de către Jidovime. Aşa a fost bătut serg. Ilie Teleagă de către Jidanii Felf Max şi Mendel Kohnfeld, iar serg. Vasile Pintilei a fost bătut şi muşcat la mână de un Jidan care cu greu a putut fi dus la parchet.

Dupăce a sporit numărul poliţiştilor, cărora dihăniile le strigau că nu pleacă până nu ia poliţia svastica depe maşină, am fost conduşi de doi comisari de poliţie la prefectura poliţiei, pentrucă aveam svastica la maşină. La prefectură, după o discuţie mai îndelungată — în care s'a consultat de către dl prefect Bolocan regulamentul în privinţa portului de insignii la maşini — s'a stabilit că suntem liberi să o purtăm svastica într'u cât regulamentul nu opreşte purtarea ei şi cu atât mai mult, deoarece suntem o organizaţie politică recunoscută în România. Trebue să mărturisim că purtarea poliţiei cât şi a d-lui prefect Bolocan şi insp. Flondor în cazul incidentului nostru a fost demnă şi de imitat de către oricare altă poliţie din ţară. Gazeta jidovească „Morgenblatt" se plânge că cu această ocazie ar fi fost loviţi mai mulţi tineri jidani şi conduşi sub lovituri la poliţie. Nu o credem aceasta, ştiind bine că Jidanul bate şi strigă. Dar dacă se va fi întâmplat aceasta, apoi a fost pe bună dreptate, de vreme ce poliţia a fost fluerată şi bătută de Jidani. Ştiu că doar nu avea să mai urmeze vre-o decoraţie pentru Jidani, când bat slujbaşi în exerciţiul funcţiunii lor.

Dacă însă obrăznicia Jidanilor a fost atât de mare, încât au îndrăznit să lovească poliţia, apoi aceasta nu-i din vina poliţiei, ci din vina politicianilor cari din motive electorale nu se simt câtuşi de puţin jigniţi nici măcar atunci, când strigă Jidanii că oraşul Cernăuţi nu-i cuprins între hotarele României.

Până aici am expus faptul aşa după cum s'a petrecut, dar să reflectăm puţin asupra lui:

Jidanii din Cernăuţi sunt convinşi *că ei formează acolo o republică jidovească pentru sine, care n'are nici în clin nici în mânecă cu România*. Bravo! d-lor politiciani liberali, averescani şi ţărănişti dela Cernăuţi, d-voastre luaţi parte pe rând la conducerea destinelor României dintr'o republică jidovească care-şi schimbă preşedinţii după cum se schimbă guvernele din România. Straucher cu liberalii, Ebner cu averescanii, Pistiner (socialist) şi Deisbruner cu ţărăniştii şi vă bucuraţi de toate legile României, prezentându-vă în parlament ca delegaţi ai naţiunii (care naţiune?) Nu vi se pare că aceasta-i prea mult.

Starea lucrurilor dela Cernăuţi nu se datoreşte decât politicianilor partidelor, cari se simt foarte bine că-şi încasează procentul lor din afacerile cu Jidanii, în schimb însă îi ocrotesc pe Jidani şi le poartă mai multă grijă decât rabinii. Iar când ţine vre-un partid în Cernăuţi câte o „mare" adunare, trâmbiţată pe coloane întregi de gazete, Jidanii le populează sălile şi le strigă *hoich;* aşa-i d-le Maniu şi Mihalache că astă iarnă aţi fost încântaţi că vi s'au populat sălile cu „ţărănişti" şi socialişti, dar nu voiaţi să-i priviţi mai de aproape ca să le vedeţi nasurile mari şi coroiate de „habsburgi", chistruii pe feţe, perciunii până pe umeri şi ochii urduroşi, iar în săli un parfum de usturoi de să vă adoarmă.

Dar ce am mai văzut în această mulţime de Jidani turbaţi? Am văzut un Jidan care purta uniforma de soldat din arma artileriei, care striga şi el să dăm svastica jos, iar când Dr. Vasiliu l-a provocat să se îndepărteze, Jidanii au răspuns că el întâi este Jidan şi apoi soldat.

Aşa dar destupaţi-vă urechile, d-lor politiciani, tovarăşi cu Jidanii şi auziţi adevărul adevărat: Concepţia jidovească este că soldatul jidan este întâi Jidan şi apoi soldat şi toţi suntem convinşi că la orice slujbaş jidan există aceeaş mentalitate că întâi e Jidan şi apoi slujbaş. Dar vă orbesc arginţii jidoveşti cari nu miroasă ca Jidanii şi nu voiţi să înţelegeţi.

Iată dece L. A. N. C. atunci, când va avea posibilitatea, îi va îndepărta mai întâi din slujbe şi din armată şi va face exproprierea caselor jidoveşti dela oraşe prevăzută în program, împroprietărind funcţionari şi meseriaşi români dela sate, oricât aţi ridicuiiza ceeace susţinem noi, d-lor dela „Glasul Bucovinei“ şi „Cuvântul Ţărănimii“. Aşa vom face noi romanizarea oraşelor, nu cu minciunile d-voastre cari îmbogăţiţi pe Jidani şi ne înstrăinaţi oraşele mai mult.

Fapt nemaipomenit în toate statele din Europa este că naţiunea dominantă dintr'o ţară să nu poată circula liber în interiorul ţării şi Jidanii să poruncească dacă-i voie să porţi un semn distinctiv sau nu, pe când ei să-şi pună cornul lor orişiunde chiar şi pe clădiri publice, cum este cazul cu primăria din Suceava clădită în 1904, unde se poate vedea foarte bine triunghiul jidovesc între coarnele bourului şi de ambele părţi ale capului şi de 24 de ani nimeni n'a cerut radierea triunghiului jidovesc depe edificiul primăriei. Aceasta înseamnă că Românii din România sunt sclavii Jidanilor şi sclaviior nu li-i permis ceeace li-i permis stăpânilor.

Cât ne priveşte pe noi cei din L. A. N. C., le aducem la cunoştinţă acelor cari sunt cu noi că s'a produs un nou caz de provocare şi agresiune din partea Jidanilor din Cernăuţi asupra membrilor din Ligă. De aceea cerem ca Românii cari citesc gazetele noastre şi nu sunt tovarăşi cu Jidanii să-şi strângă rândurile, să dea sprijinul lor acelora cari stând în fruntea acestei organizaţii politice sunt expuşi la toate atacurile din partea Jidanilor şi a jidoviţilor. Să trezească din somn şi pe cei mai întunecaţi la minte şi să le arate că Jidanii au trecut de mult la ofensivă pe faţă, ne mai dându-ne voie nouă Românilor să ne mişcăm liber în ţara noastră.

Dar este bine că Jidanii îşi arată colţii căci cu aceasta se apropie timpul când L. Apărării N. C. se va schimba în L. Acţiunii N. C., trecând dela defensivă la ofensivă şi ajungând stăpână pe destinele ţării va aplica medicamente tari pentru distrugerea ploşniţelor pentru cari singura muncă este să sugă sângele din trupurile noastre.

De bună seamă că Jidanii din Cernăuţi vor avea grijă şi de data aceasta să informeze străinătatea că ei au fost victimele agresiunii noastre, de aceea cred că *este de datoria tuturor gazetelor naţionaliste să reproducă acest caz* de nemaipomenită obrăznicie jidovească ca cel puţin la noi în ţară să ştie toată suflarea românească, ce ne aşteaptă viitorul cel mai apropiat, dacă nu vom reacţiona cum trebue cât mai este timp.

Cât despre credinţa Jidaniior că la Cernăuţi nu-i România şi nu-i voie de purtat svastica, sper că le vom dovedi contrariul prin o adunare a L. A. N. C. în Cernăuţi

GEORGE CÂRLAN, prof.
fost deputat al L. A. N. C.

„România în faţa viitorului răsboiu“

Acesta este titlul unei broşuri, ce coprinde trei conferinţe, ţinute de generalul Radu R. Rosetti în acest an, la Uniunea ofiţerilor în rezervă, Bucureşti.

Nu am citit nimic în presă despre ideile distinsului conferenţiar, invalid de răsboiu, dobândindu-şi rana ce-i face onoare, în bătălia dela Mărăşeşti, fost ataşat militar la Londra în 1919—20, unde s'a remarcat prin tact şi încordată muncă de a face să ne fie cunoscută ţara în străinătate, cum puţini diplomaţi români se îndeletnicesc peste granite cu asemenea ocupaţie.

Este explicabil, deşi dureros, ca presa scrisă româneşte să tacă asupra problemei pusă de generalul Radu R. Rosetti.

Cine să vorbească? „Anumita presă“? Aceasta, fiind complet aservită intereselor Jidanilor, cari sunt duşmanii ţării noastre, este firesc să nu scrie un cuvânt de îndreptare a răului pe care duşmanii ţării noastre, Jidanii, îl doresc tot mai întins şi iremediabil. Ce le pasă lor de nepregătirea noastră militară, când patronii semiţi dela „anumita presă“ lucrează pe toate căile la slăbirea forţei noastre naţionale şi în consecinţă militare?

Cine să mai scrie? Gazetele, cari nu fac parte din „anumita presă“? Acestea fac politică militantă, pătimaşă până la orbire, încât nu pot vedea probleme de ordin naţional, interese permanente ale statului. In miopia lor pasionată, nu văd decât pe adversarul din arena luptei de partid, pe el îl atacă, irosindu-şi toate forţele într'o ceartă zilnică, stearpă şi neghioabă.

Iată pentru-ce, domnule cititor, gazetele noastre nu s'au ocupat de cele trei conferinţe ale generalului Radu R. Rosetti.

Noi însă, cei dela „Infrăţirea Românească“ stând deasupra partidelor şi putându-le arunca adevărul în faţă, fără frică şi fără nici o vină, simţim datoria să atragem atenţia marelui public asupra problemii, pusă clar, pătrunzător, cu pricepere tehnică şi iubire de neam, de către bravul ofiţer superior, înaintea Uniunii ofiţerilor în rezervă.

Nici o vorbă de prisos, nici o tiradă patriotică, ci idei precise şi luminoase, isvorând dintr'un sistem de gândire politică, domină dela început până la sfârşit expunerea sobră a autorului. Broşura aceasta nu se rezumă; se citeşte cu atenţie şi se reflectează asupra adevărului, astfel desvăluit încât impresionează pe cititorul, ce simte necesitatea sufletească — dacă nu-i nici Jidan nici jidovit — să mulţumească distinsului General pentru lumina făcută.

Citez numai două pasagii: unul privitor la menirea ţării noastre; altul referitor la ceea ce trebue să fie pregătirea armată a României întregite, spre a face faţă atacului viitor ce va veni concomitent dinspre Nistru, Dunăre şi Tisa, dela Ruşi, Bulgari şi Unguri, astăzi mai bine pregătiţi decât noi.

„Ţinând seama de trecutul istoric şi de factorii economici permanenţi, cred că această menire se poate defini astfel:

„Menţinerea între Tisa, Dunăre, Nistru şi Marea Neagră a ramurei româneşti a gintei latine, în condiţiuni de pace şi de bună stare materială şi morală, cari să îngădue pe de o parte desvoltarea civilizaţiei latine în aceste părţi, iar pe de alta, asigurarea, la gurile Dunării, a liniştitului schimb de bunuri, produse de ţările din basinul acestui fluviu, cu cele din restul lumii“. (pag. 6).

Al doilea pasagiu, ca concluzie a concepţiei că armata noastră trebue să fie *naţiunea întreagă pregătită de luptă*, aşa cum a vorbit Mircea lui Baiazid în viziunea genială politică alui Eminescu, sună astfel:

„Din cele expuse până aici, reiese cred, că armata noastră luptătoare viitoare, aceea adică, care să poată îndeplini, în bune condiţiuni rostul defensiv pe care îl impune menirea noastră istorică, urmează a fi alcătuită din întreaga populaţie bărbătească, validă, chemată pe rând sub steag pentru o scurtă durată de timp în care să capete cuvenita pregătire, şi strânsă apoi toată, la nevoie, pentru a face faţă duşmanului, pe când tot restul po-

pulației, organizat din vreme, ar aproviziona armata, și ar executa celelalte servicii, fără de ajutorul cărora unitățile luptătoare nu-și pot îndeplini menirea".

Ne mărginim la aceste două citate. Este destul ca cititorul să înțeleagă ce puncte de vedere pe cât de înalte pe atât de juste stăpânesc expunerea problemii ce trebue să intereseze guvern și opinia publică românească din această țară.

„INFRĂȚIREA ROMÂNEASCĂ"

Din durerile fără sfârşit ale Maramureşului

Publicăm scrisoarea de mai jos cu memoriul alăturat.

Vişeul de sus, 25—VI. 1928.

Domnule Director !

Ieri mi s'a înmânat sentinţa Casaţiei în cauza composesoratului Vişeul de sus, pe care alăturat am onoare a Vi-o trimite.

Dacă Veţi binevoi a căuta art. 36, 37, 46 şi 80 din legea Casaţiei cu desbaterile parlamentare editată de către dl C. Tunescu avocat, se poate constata absurditatea cu rea credinţă.

Recursurile nu puteau fi anulate, căci mijloacele de casare s'au depus. numirea greşită (?) de „apelaţie", s'a corectat prin comunicările din Ianuarie, April şi Octomvrie-Noemvrie 1927, în „recurs".

Cum sentinţa atăcată dos nr. 5891-1923 este reeditarea sentinţelor 17.882—1905-6. şi 1816—1911 P., în baza art. 80 din legea casaţiei trebuia a respecta procedura urbarială urmată prin legea I din 1911, în baza căreia s'au elaborat apelaţiile. După legile urbariale casaţia trebue să aibă din specialişti secţie urbarială, ce n'are; din 7 judecători, 5 consilieri n'au ştiut ungureşte şi n'au putut în fond aprecia dosarul netradus în româneşte. Dl Victor Şandor, n'are examen de judecător şi ca fost procuror ar avea locul la secţia penală. Dar a rolat ca referent în primul proces urbarial ce a văzut în viaţa sa ! Dl Vecerdea n'a funcţionat nicicând ca judecător, a condus „Albina" — Braşov 30 ani. Iacă ce competenţe a ştiut Porcu impune la casaţie şi la Consiliul Agrar. Din debata Iunian-Mirto-Mârzescu şi Mircea Juvara se vede situaţia şi unificarea cu furca. Sentinţa constitue o ruşine naţională. Dl Mandicevschi este referentul comp. şi la com. Agrar ! !

Cum sentinţa definitivă a desmembrării, comp. nu s'a adus încă, mai forţăm să se ordoneze pentru repararea nedreptăţilor procedură întregitoare din oficiu. Statul ne-ar ajuta mult, dacă şi El ar cere conform memoriului meu alăturat aici în 5 exempl. din cari Vă rog a înainta 1 ex. dlui Vintilă Brătianu, 1 ex. dlui Duca, 1 ex. dlui Lapădatu şi 1 exemplar dlui Bogdan Duică, şi a-l publica în „Infrăţirea Românească" nr. din 1 Iulie a. c.

E scandal, că Statul se lasă pungăşit şi furat cu 500 milioane lei, cât valorează cele 11.473 $1/2$ jug. cad. perdute fraudulos.

Memoriul

Asupra felului de procedură prin care s'a înşelat Statul cu 500 milioane lei prin proporţionalizarea frauduloasă a Composesoratului Românilor nobili din Vişeul de sus, Dos. Tribunalului Sighet Nr. 569—C.—1923.

1. Din intravilanele nobile chei de îndreptăţire la împărţirea moşiei comune devălmaşe s'au omis jumătate din cheile Statului şi anume coalele funduare din Vişeul de sus Nr. 1—150 în bloc 147 intravilane nobile parcelele Nr. top. fund. 1-147, în chip fraudulos. Din coala Statului Nr. 1 fundual s'au mai omis ilegal parcela 1218-a cu 1560 st. p. suprafaţă, parcela Nr. 963-a-3,5539 st. p. suprafaţă, parcela Nr. 104-b. cu 1093 st. p. suprafaţă etc., şi Statul în loc de 10210 jug. cad. acaret particular primeşte abia 5105 jug. cad. competinţa Composesorală şi aceea aşezată şi situată pe corpul de moşie al Composesoratului definitiv expropriat prin sentinţa Comitetului Agrar Nr. 265 S. Tr. din 10 Aprilie 1924, încât Statul absolut nimic nu primeşte ca Composesor din moşia comună de 29 mii jug. cad. Se proporţionalizează prin sentinţa de 11 Martie 1926 a Tribunalului Sighet Dos. Nr. 589 C. 1923 şi 1263 şi jumătate jug. cad. posesiune particulară a Statului coastele de munte din munţii Ţiganul, Coasta mare, Piciorul ursului şi Mihoaea cum aceea ar fi proprietatea Composesoratului şi se dă în zona primă de aşezare „unde în urma sentinţei definitive a Tribunalului Sighet Nr. 17882—1905 P. trebuia să fie aşezat Statul ca posesor jur împrejurul acaretului său ieşit din Composesorat" şi *aşează acaretul Nr. 8 al firmei Groedel pentrucă pădurea aceasta are materialul răşinos cel mai valoros de esenţă rezonantă.* Statul a cumpărat munţii cu pădure de coaste dela Steimetz Moişe şi Alexandru Elefant cum arată Dos. Avocatului Statului din Sighet Nr. 4254—1913, cumpărarea a aprobat-o Ministrul Agric. Ung. Nr. 72762—1913 I. B-2 care s'a intabulat pe Stat şi în posesiunea sa faptică cu 1263 şi $1/2$ jug. cad. pădure de coaste care prin sentinţa definitivă a Curţii de Apel Debreţin Nr. 1856—1912 s'au separat de către moşia Composesorală. Prin procedură frauduloasă Statul pierde terenul şi lemnoasa alor 11473 jug. cad. care preţuesc mai puţin 500 milioane lei din cheile Statului definitiv statorite cu sentinţa 17882—1905 P.; s'au mai omis în anul 1926, 97 st. p. din chei parcela Nr. 948, Nr. top. fund. din coala Vişeu Nr. funduar 804. Cum desmembrarea Composesoratului încă nu s'a judecat şi împărţirea pe teren încă nu s'a operat se poate cere procedură întregitoare cu urmărire din oficiu la Tribunalul Sighet în baza ordonanţelor Urbariale 18200—1908 M. J. şi 30—1909 M. J. art. 12 prin care se poate repara frauda şi se poate impune Tribunalului Sighet de către Min. Domen. prin recercarea M. J., să se ţină cont şi de rezultatul Reformei Agrare şi să se separeze din suprafeţele Composesoratului pădurile şi păşunile definitiv expropriate, cari nu pot fi proporţionalizate nefiind mai mult averi Composesorale.

2. A mai fost înşelată şi comuna Vişeul de sus a cărei competinţă după intravilanul nobil pe care e clădită Primăria a fost ilegal omisă atât din acaretul comun ce rămâne Composesorilor rămaşi pe mai departe în Comunitate composesorală precum şi dintre cele 95 acarete individuale cari trec peste 100 jug. cad. în proprietatea particulară a Composesorilor.

Intravilanul nobil al comunei cuprins în coala funduară 279 parcelele 308, 312, 313 cu 562 st. p. suprafaţă a fost cuprins definitiv în cerere de proporţionalizare prin sentinţa Nr. 17882—1905 P. la N. cor. 105 însă a fost omisă la împărţire ilegal şi fraudulos şi s'a încercat a se confunda competinţa sa de Composesor al comunei cu competinţa Urbarială de interes de obştie cum este pepiniera de pomicultură care azi compete şcoalelor prin sentinţa Tribunalului Sighet din 11 Martie

1926, Nr. dos. 589 C.—1923, pag. 95, Nr. cur. 93. Cum cel mai mic acaret al lui Bora Ion dela Nr. cur. 10 primeşte individual 102 jug. cad. 1191 st. p. după 447 st. p. cheie, intravilan nobil; după 562 st. cheie omisă comuna este păgubită prin fraudă cu minimum 5 milioane lei.

In „Gazeta Maramureşană" cu iscălitură am provocat prefectura să intervină pentru a salva greşelile comunei însă fără rezultat pentrucă prefectul Mihail Gavrilă este preşedintele Consiliului de Administraţie al fabricei de scaune unde concernul Groedel şi-a plasat combinaţiile sale economice din Maramureş şi astfel se desinteresează de treburile obşteşti.

Binevoiţi a interveni la Ministerul de Interne şi la cel de Agricultură pentru a salva aceste interese obşteşti prin intervenţie urgentă.

Vişeul de sus, 24 Iunie 1928.

Cu distinsă stimă

DR. VASILE FILIPCIUC
director de bancă.

Nu vă jucaţi cu focul!

Aducem la cunoştinţa opiniei publice că Jidanii Tischler şi Bürger în proces cu Moţii pentru păduri şi păşuni, în întindere de 11 mii jugere în regiunea Ciucea, dupăce au perdut definitiv procesul şi la Comisia de ocol din Huedin şi la Comisia judeţeană din Cluj, au făcut cerere de revizuire la Comitetul Agrar şi că şi-au câştigat protectori principali pe *Tancred Constantinescu*, cunoscutul geşeftar en gros din partidul liberal şi pe deputatul *Miliţa Constantinescu* fostul secretar general al Comitetului Agrar şi nepot al lui Constantinescu-Porcu.

Atragem atenţia d-lui ministru Argetoianu, preşedintele Comitetului Agrar, a d-lui C. Nicolaescu preşedinte substitut al Comitetului Agrar şi preşedinte al Senatului, a d-lui G. Cipăianu subsecretar de stat la Domenii, precum şi a Comisiei instituite pentru rezolvirea doleanţelor Moţilor; tuturor acestor persoane cu răspundere şi magistraţilor din Comitet le atragem atenţia asupra *lucrăturilor săvârşite de Jidanii Tischler şi Bürger cu ţinta precisă de a câştiga cu orice preţ procesul la Comitetul Agrar.*

Moţii tot mai aşteaptă în credinţa că sunt şi pentru ei judecători la Bucureşti.

Dacă şi acum nu se vor găsi, guvernul va răspunde că s'a jucat cu focul. UN OBSERVATOR.

Jidanii în funcţiuni publice

Pretor, casier şi medic de circumscripţie Jidani

Democraţia vremii şi politicianismul demagogic, a făcut ca prestigiul funcţiunilor publice să fie mult scăzut — ca să nu spunem compromis — aşa precum reiese din cele ce urmează.

Umanitarismul internaţional, finanţat în propaganda sa de „Finanţa Internaţională Jidovească", a cerut drepturi civile şi politice, pentru toţi fiii lui Izrael ce se găseau supuşi diferitelor state şi mai cu seamă pentru statele mici, cu *„interesele limitate"* cum le califică tratatul de pace dela Versailles şi Societatea Naţiunilor.

Vremurile şi oamenii politici dela conducerea Statului de după războiu, ne-au impus să primim cu drepturi egale — pe alocuri şi cu privilegii — pe cei ce n'au nimic comun cu neamul nostru, cu credinţa şi limba noastră din bătrâni.

I-am primit, cu speranţă de a colabora cu noi, în mod cinstit şi imparţial, la treburile publice. Urmările n'au întârziat.

Coborîrea nivelului moral; fraudele şi corupţiunea au pătruns şi s'au manifestat în întreaga noastră viaţă publică.

La toate aceste ticăloşii, Jidanul a contribuit în mod *direct* sau *indirect*. O cercetare amănunţită a relelor ce bântue moralitatea publică, ne va îndreptăţi afirmaţia.

Iată şi fapte:

Alex. Moscu, fost pretor al plasei Sarsânlar, jud. Durostor, actualmente suspendat din funcţie.

Acest fost pretor, absolvent al Institutului de Ştiinţe de Stat din Bucureşti, a funcţionat ca pretor aproape doi ani, fiind numit sub guvernul Grl. Averescu.

Nu mă ocup de activitatea sa, decât de cea din ultimul timp în plasa Sarsânlar, unde a fost numit prin August 1927. Mai înainte a fost în Vechiul Regat, apoi în plasa Ostrov, tot judeţul Durostor.

Numit în plasa Sarsânlar, dl Moscu a avut grija, ca să-şi aducă în plasă de medic pe Jidanul Horowitz şi de casier la comuna de reşedinţă pe David Eschinazi.

Cum a administrat interesele plasei sau mai bine zis *„cum a operat"*, căci de administraţie nici nu poate fi vorba? In concepţiunea dlui Moscu, plasa era o moşie cu robi, proprietatea familiei sale compusă din: soţie şi soacră.

In toate inspecţiile, pleca cu soţia care avea cuvânt hotărîtor, mai cu seamă când era vorba de inspecţia casieriei comunale, dna îşi fixa suma de care socotea că are nevoe, şi după ce număra banii cassei — în vreme ce soţul încheia procesul verbal de inspecţie — ea îşi punea în *„puşetă"* suma necesară: 5 până la 10 mii lei — anunţând soţul că are nevoe de suma cutare sau cutare.

In timp ce se făcea această operaţie, la primărie, dna Moscu avusese grijă să dea ordin în sat să i se aducă de urgenţă: ouă, pui, găini, gâşti, etc., pe care de cele mai multe ori nu le plătea sau dacă le plătea, dădea un preţ ridicol, ameninţând cu autoritatea soţului pretor, că încheie proces verbal şi amendează pentru speculă.

Există într'o comună din plasă un bon de 100 (una sută) lei pentru un sac de porumb. Dublul decalitru de grâu îl plătea cu 30 lei.

La reşedinţa plasei era un fel de depozit central, unde comunele depuneau „peşchesul"! Orice împotrivire, avea consecinţe grave: funcţionarii ameninţaţi cu darea afară din serviciu, iar locuitorii cu ameninţări de tot felul.

Dl Moscu ca furnizor de alimente, pentru rudele şi cunoscuţii dela Bucureşti.

Toată activitatea administrativă a dlui Moscu, se reducea la această campanie de aprovizionare.

Titlul de pretor îl ajuta de minune, fiindu-i *mijlocul* pentru atingerea *scopului* principal: pricopsirea.

In acest scop, expedia în perioade regulate la Bucureşti, prin telefonistul plasei, tot ce aduna din comunele plasei.

Punctul de trecere era Turtucaia. Astă iarnă pe un ger teribil, trimi-

sul special al dlui Moscu, având nişte purcei şi gâşte, le-a fost scăpat pe Dunăre — aceasta fiind îngheţată — bietul om a trebuit să alerge pe ghiaţă să prindă animalele insubordonate, care se îndreptau spre un tufiş.

Intr'una din expediţii, cu mai multe cuşti speciale de paseri şi porci, acestea i s'au confişcat de poliţia oraşului Turtucaia şi s'au împărţit la Silistra funcţionarilor.

Fără nici o jenă, ordona să i se aducă putini cu brânză, pe care le expedia acolo unde i se cerea, contra cost!

Soţia dlui Moscu, mergea la magazine de coloniale sau manufactură şi consuma, totul pe datorie, contra bon.

Aşa de ex. în Sarsânlar, la un magazin datorează 6000 (şase mii lei) iar la altul două mii lei. In felul acesta proceda şi în restul plasei.

Ba de multe ori, lua în numele soţului — pretor — bani numerar, făcându-şi casetă particulară, pe care soţul trebuia să-i acopere, dacă dovedea, de unde nu dădea un bon şi era suficient.

La băncile populare, a făcut peste tot datorii, luând girul oamenilor de seamă din plasă, pe care i-a lăsat să plătească sumele împrumutate.

Aceasta ar fi pe scurt, activitatea sau operaţia particulară. Să vedem operaţiile oficiale, cu acte semnate în calitate de Pretor.

Jaful banului public

Dl Moscu, fost pretor, a pus la contribuţie toată ingeniozitatea de care este capabil, în excrocherie, fiul lui Izrail şi într'adevăr a găsit o mulţime de mijloace pentru a-şi împlini gândul.

S'a hotărît să procure armament comunelor, pentru guarzii comunali, în care scop a adunat dela fiecare comună suma de Lei 160.107 (una sută şasezeci mii, una sută şapte). Tot ce prevedea bugetul.

A mers la Bucureşti, la magazinul de arme Osias Klinge, şi a convenit să pue pe factură 1600 (una mie şase sute) lei revolverul pe care l-a procurat cu treisute lei. Aceasta a constatat-o chiar d-l prefect Al. Lucescu personal la Bucureşti, descoperind falşitatea facturii.

A procurat pentru cancelaria plasei o maşină de scris — reparată la Adler — pentru care a procurat factură de 24.000 (douăzecişipatru mii) lei (?!)

Cu ocazia serbărilor pentru adunarea fondului Aviaţiei, dl Moscu a cerut câte 800 (optsute) lei contribuţie dela fiecare comună; în plus miei, vin, etc., pentru masa comună ce avea să se dea pentru adunarea fondurilor prin chetă.

D-na Moscu a luat parte activă cu această ocazie, a avut grijă să-şi complecteze cămara din alimentele adunate. Pentru facerea unei plăcinte s'a consumat 6 kg. untură!?...

La serbare s'a cheltuit 11.550 lei, plus orchestra 3000 lei. Rezultatul a fost că s'au cheltuit 12.800 lei (contribuţia celor 16 comune câte 800 lei), plus toate alimentele şi vinul adunat gratis, şi s'a chetat, după raportul d-lui şi d-nei Moscu, numai 2500 lei (două mii cinci sute), având un deficit de 1350 lei plus toate alimentele adunate gratis.

Iată grija şi sârguinţa ce a pus-o d-na şi dl Moscu, fost pretor al plasei Sarsânlar, în Cadrilater, pentru formarea fondurilor aviaţiei române!

Sufletele româneşti să aprecieze. Durerea este prea mare; ca om şi ca Român, n'aşi putea preciza cât de gravă este crima!

Şi doară acestea sunt numai spicuirile ce le-am făcut în câteva zile. Câte vor fi existând încă nedescoperite!?

Casierul David Eschinazi.

Protejatul d-lui pretor Moscu. Venit abia casier, la tăerea chitanţei a 3-a, comite imediat excrocheria. La cotor 500 lei în chitanţier, iar pe chitanţa locuitorului 1200.

Apoi a operat cu un chitanţier personal, eliberând chitanţe pentru dări fictive ca de ex.: „pentru acoperirea dărilor comunale" !

In acest gen s'a operat câteva luni de zile. S'au descoperit la locuitori chitanţe în genul celor de mai sus. El singur a declarat că a avut două chitanţiere false, procurate în mod special pentru el.

Dela Turcii emigranţi lua sume enorme sub ameninţarea că nu-i dă certificatul, că a plătit toate dările către stat.

Acest casier, joacă cărţi şi bea; a violat o fetiţă din Sarsânlar de 7 ani, pentru care fapt este dat în judecată actualmente în Apel la Constanţa.

In urma reclamaţiei directorului de şcoală Zamfirescu, i s'a făcut anchetă şi s'au descoperit toate cele de mai sus, fiind suspendat.

Ancheta continuă.

Medicul circumscripţiei Horovitz, în 4 luni de zile a făcut serviciul regulat 18 zile; restul l-a petrecut în concedii. Satul nici nu-l cunoaşte! Activitate sanitară în circumscriptie nimic! In schimb a încasat leafă 46.000 (patruzecişişase mii) lei. Aşa a înţeles să-şi facă datoria!...

Datorită energiei şi hotărîrei de a tăia răul din rădăcină, d-l Al. Lucescu prefect, Delegat al jud. Durostor şi Inspector general administrativ, s'au hotărît anchete amănunţite, pentru a se scoate la iveală toate ticăloşiile săvârşite în acest colţ binecuvântat al României Mari.

Să sperăm că dreptatea şi legea va triumfa, în potriva intervenţiei politice.

Justiţia singură va avea cuvântul.

Sarsânlar, jud. Durostor.

G. FĂCĂOARU

Un document sguduitor

Publicăm mai jos următorul manifest bolşevic, deci de provenienţă jidovească, ce a fost aruncat în noaptea de 15/16 Maiu 1926 în toate regiunile miniere din Ardeal.

Invităm pe toţi abonaţii noştri, cari nu toţi sunt membri ai L. A. N. C. dar cu toţii doresc o mai bună stare de lucruri în această ţară, îi invităm, îi rugăm şi îi îndemnăm cu stăruinţă, să-şi oprească judecata limpede şi românească asupra textului de mai jos, spre a înţelege cu câtă amarnică vinovăţie se încarcă toate acele partide politice, cari, în goana lor nesăbuită după putere, fac tovărăşii cu aşa zişii socialişti, cari în realitate sunt comunişti, spre a ajunge mai uşor, în virtutea numărului, la cârma statului.

Această observaţie generală priveşte în primul rând partidul naţional-ţărănesc, lipsit de orice scrupule aliat cu Jidanii, bârfitor alături de ei ai României întregite în străinătate, şi căutând a împiedica împreună cu fiii lui Iuda toate străduinţele noastre de împuternicire naţională.

Acea observaţie generală se îndreaptă şi către preoţimea noastră, care este atât de atacată de Jidanii, autori ai manifestului, şi care totuşi face politică cu partidul naţional-ţărănesc, aliat cu Jidanii.

Domnilor preoţi români scrutaţi-vă conştiinţa şi cumpăniţi cu suflet curat, dacă merită partidul naţional-ţărănesc să se bucure de sprijinul slujitorilor altarului. Citiţi vă rugăm:

„Muncitori pământeni şi subpământeni!

„Până când veţi mai răbda, ca amarul suferinţelor să ne fie tova-

rășul criminal din leagăn până în mormânt?

„Până când veți mai suferi, ca jugul muncii dobitocești să ne înhame din fragedă copilărie, până la adânci bătrânețe la carul intereselor burgheziei urgisitoare?

„Până când vă veți lăsa înlănțuiți de minciunile copilărești propovăduite *de preoțime*, acești scamatori leneși ai nedreptății pământului?

„Până când vă veți lăsa purtați de nas, de asasinii cuziști ai libertății, egalității și frățietății omenești?

„Până când veți permite să fie prostituate femeile voastre și deflorate fetele voastre, ca să procure deliciile sexuale ale raiului cetelor de destrăbălați, organizați în călăii noștri?

Până când?

„N'au fost deajuns torentele de energii desfășurate de brațele noastre într'u a întări barca bradipilor societății putrede înfoiate?

„N'au fost deajuns râurile de lacrimi și suspine vărsate în urma biciuirilor și chinurilor suferite?

„N'a fost deajuns jertfa virginității semenelor noastre într'u desfătarea armăsarilor nesăturați și depravați ai claselor suprapuse?

„Muncitori! Deșteptați-vă!

„Pentru creduli, idioți și maniaci se apropie ziua aniversării, celei mai mari minciuni din câte le-a iscodit vreodată omenirea interesată, ziua învierii acelui Cristos nebun, care prin fățărnicia principiilor sale blăstămate ne-a robit aproape 2000 de ani mintea, carnea și voința noastră!

„Pentru noi, imensa mulțime, care începe a se trezi din narcoticele de subjugare burghezo-popească, ziua învierii își trimite razele de scuturare a lanțurilor milenare dela Răsărit, din țara în care Dumnezeul nostru Lenin, a făcut dreptate pentru noi cei desmoșteniți!

„Fiți gata! Ora va suna în curând! Și atunci pe baricade! Să ne jertfim, ca din sângele nostru vărsat de geaba mii de ani, să răsară dreptatea cel puțin pentru urmașii noștri!

„Cele dintâi jertfe pe altarul dreptății *să fie popimea destrăbălată cu înfățișare de înger și mațe de drac, ca cel mai mare inamic al nostru*, apoi toți ticăloșii burgheziei, cari ne mănâncă carnea și ne beau sângele nostru nevinovat.

„Ce au făcut cu voi aceste lepre a omenirii în mii de ani, răsplătiți-le însutit în o singură zi.

„Chinuiți-i pe rug, ardeți-i cu ferul roș de viu, înhămați-i la greutăți groasnice, desvirginați-le fetele, necinstiți-le nevestele și după ce ați beut din cupa fericirii de răsbunare până în fund, tocați-i fără milă în cap, sugrumați-le până și viperile lor din leagăn.

„Și atunci domnia lumii va ajunge în mânile noastre, a acelora cari merită să o dețină prin numărul, munca și virtutea lor.

„Comitetul executiv al Partidului Bolșevic".

Acelaș glas din tânăra generație

Au durat mult anii de nedreptăți și încălcări, de torturi și tiranii. A fost o realitate crudă despărțirea de secole de către frații noștri și țărâna ce ne-a fost smulsă din trupul sfintei Patrii spre a fi prefăcută în holde menite să hrănească sbirii neamului nostru.

Am răbdat, am visat și-am așteptat, ani după ani, decenii după decenii, secole de secole. Marele ceas bătu în vara lui 1916, când primele balalioane române trec Carpații și cu lacrimi de bucurie in ochi se îmbrățișează cu frații de-atâta vreme robiți.

Dar calda îmbrățișare nu ținu decât o clipă, ea se spulberă precum se despărțiră frații în bubuitul tunului și glasul de răsboiu al dușmanului. Ani de zile de-arândul în urmă, am răbdat umilință și jigniri, am suferit până în ziua mult așteptată, ziua măririi în care ne-am unit într'o caldă îmbrățișare frățească smeriți și duioși, cu ochii însetoșați de fericire, veseli și fericiți apoi.

Bucurii, veselie nespusă, mulțumiri sufletești și dese sărutări. Dar a fost numai un timp. Discordia își căută locul între noi, își așternu culcușul în sânul celor îmbrățișați și-i mușcă puternic, încolțindu-i.

Așa s'au născut divergențele din ultimul timp și așa vor merge dacă nu se va căuta o contopire cât mai grabnică și perfectă.

Ce oare ne-a făcut să ne poreclim „Ardeleni" și „Regățeni", „uniți" și „neuniți"? Nu sunt decât motive menite a ne desbina, acum în urma unirii, acum când formăm o unitate națională, un stat mare și puternic, o națiune însemnată în concertul popoarelor omenirii, acum, când această desbinare ar face să piară și să se spulbere ambele părți ce ar suferi această mârșavă operație.

Trebue să aducem în lumină faptele ce se petrec acum spre a-și da fiecare seamă de realitatea și importanța lor, și cari dacă nu vor veni timpuri de disciplină și ordine, ne vor duce în mod fatal la o anarhie în toată regula, căci guvernele ce s'au perindat până acum — dela Consiliul Dirigent și până la actuala guvernare — n'au făcut decât să nemulțumească mulțimile prin ilegalitățile și nedreptățile comise, căci azi, în urma atâtor constatări făcute, politica nu-i decât o băltoacă în care se tăvălesc demagogii și lașii căutând prin toate mijlocele a ajunge la căpătuire!

Să poftească cei ce fac politică de tarabă a zilelor de acum, poftească acolo în mijlocul poporului, să-i vadă și să-i alinte suferințele, să-i vadă nevoile și mizeria în care se sbate, să-i șteargă lacrimile durerii ce-l bântue! Dar ei nu merg la el decât atunci când alegerile electorale se apropie, acum, le e frică de poporul pe care-l asupresc și care nu va înceta de a se răsbuna și de a-i pedepsi.

Poporul așteaptă clipa mare în care se va restabili puterea legalității: clipa în care toți cei vinovați vor atârna în ștreangurile adevărului și dreptății!

Da, va sosi acea clipă, în care toți răsfătații și înțăfnații soartei vor tremura în spasmii groazei de răspundere în fața națiunii învingătoare!

Va sosi ceasul în care un nou Țepeș își va face apariția și-i va zdrobi!

Orice suflet se revoltă când vede maltratările comise de cei instalați la putere prin uzurpare, toate inimele se cutremură la nedreptățile ce se comit în fiecare zi și cari îi vor ajunge pe toți. Bandiții ordinari cari în timpul răsboiului au fugit și s'au tăvălit pe mătăsuri petrecând în orgii, acum sunt cei ce fură glia poporului lipsit și sărac!

Sunt cei cari azi dau poreclele de „Regățean" și „Ardelean", numai ei pot comite asemenea lucruri, căci ei n'au fost în hora morții, ei au fugit de sub ghiarele răsboiului dus cu atâta greutate, și trecut prin atâtea suferinți, ei sunt calomniatorii cari n'au contribuit cu nimic la unitatea națională și cari seamănă mărul discordiei în sânul fraților uniți pe cari îi exploatează!

Dar voi, cei cinstiți, cei a căror inimi bat pentru România, voi, cei mulți, poporul, națiunea, tinerimea, nu-i ascultați, loviți-i și sdrobiți-i atunci când îi auziți rostind asemenea defăimări! Ei sunt viperele ascunse printre noi și cari ne înve-

nează zilele şi ne amărăsc viaţa ce-o ducem la un loc.

Dispară ei şi vor dispare toate neînţelegerile. Numai cei mişei, cei mai sadici strigoi pot rosti asemenea porecle.

Sunt înstrăinaţii şi necinstiţii în cari trebue să lovim fără milă, sunt vânduţii şi cumpăraţii lui Iuda sau a manechinelor politice ce doresc desbinarea celor cinstiţi spre a-i putea decima!

Acum, noi avem nevoe de înţelegere, de unire, de iubire şi dragoste, nu de partide politice şi demagogi fără suflet, ci de un îndreptar românesc al întregului neam!

Cei nechemaţi să plece, căci poporul aşteaptă!...

TIBERIU

Unde ajungem?

Din reforma agrară, ordonată de Marele Rege Ferdinand I. pentru a schimba aspectul gospodăriilor săteşti şi a îmbunătăţi traiul agricultorilor nevoiaşi, s'a făcut aproape pretutindenea, sau un obiect de meschină târguială politică, sau afaceri samsariceşti.

Ţara noastră, eminamente agricolă cum i se spune la fiecare prilej, a devenit un cuib de adăpost şi rapidă îmbogăţire pentru toate ploşniţele. In schimb populaţia satelor invadează oraşele în căutarea posibilităţilor de traiu şi aceia cari n'au curajul a se despărţi de cămin, îndură cu deabinele chinurile foametei.

Mult trâmbiţata avere naţională, ca petrol, sare, cărbuni, păduri, ş. a. au încăput pe mâinile străinilor. Nu mai suntem proprietarii bogăţiilor ţării; suntem proprietarii spinilor, a drumurilor impracticabile, a solului greu de muncit şi a tuturor sarcinilor publice.

Carte nu se învaţă. La sate contingentul analfabeţilor sporeşte în ciuda tuturor năzuinţelor harnicilor învăţători; la oraşe şcolile secundare trimit în valurile vieţii o serie numeroasă de intelectuali declasaţi, semidocţi. Sunt foarte puţini aceia cari se lansează cu bagajul intelectual complect.

Administraţia ţării este prost organizată şi rău îndrumată. Funcţionarii sunt la discreţia politicianilor şi fac politică, preoţii la fel, învăţătorii acelaş lucru; toată lumea se ţine de politică. Că toate acestea au sau nu vreun rost, e lucru secundar. Un lucru însă-i cert: puţini sunt aceia cari stau la locurile pe cari le merită.

Avântul patriotic mult promiţător de ieri s'a transformat, cu ajutorul tarabei politice, într'o surdă duşmănie între provinciile ţării. Iubirea ce-am păstrat-o fraţilor din vechiul regat şi vice-versa s'a irosit, graţie stăruinţelor inventatorilor de duşmănii.

Ard sate întregi, mor vite cu nemiluita şi alte nenorociri, fără ca ceva să fie asigurat. In schimb la băncile Evreilor escroci „asigurările reciproce" de mariaj au sporit îngrozitor. Lumea ghiftueşte Evreii escroci cu parale grele risipindu-şi în văzul autorităţii şi ultima urmă de pospodărie.

Pretutindenea alcoolismul înfloreşte. In schimb plata cu întârzieri a impozitelor pune la grele încercări echilibrul finanţelor Statului.

Lenea, desfrâul, luxul, fărădelegile sunt stări acceptate fără mult scrâncet. Produsele societăţii de azi, în mare măsură, sunt tipi de talia bandiţilor găetani.

Evreii, meşterul popor pescuitor în tulbure, sug mai stăruitor decât lipitorile, posibilităţile de viaţă şi prosperare ale neamului nostru.

Suntem, în modul cel mai serios vorbind, angajaţi pe o cale extrem de primejdioasă. Ne dăm perfect de bine seama încotro ne îndreptăm paşii, însă nu găsim răspuns la întrebarea: unde ajungem?

In faţa atâtor primejdii se impune să reacţionăm. Şi nu vedem altă soluţie decât: desfăşurarea pretutindeni a steagului „L. A. N. C." cu deviza „Hristos, Regele şi Naţiunea".

Cluj.

AT. MOTOGNA

Pentru cititori!

Fiecare bun Român este dator să citească unul dintre ziarele de mai jos:

„Apărarea Naţională" — Iaşi.
„Libertatea" — Orăştie.
„Lumea şi Ţara — Cluj.
„Apărarea Naţională" — Arad.
„Solidaritatea Creştină" — Brăila
„Sentinela" — Focşani.
„Străjerul" — Brăila.
„Buzduganul" — Buzău.
„Carpaţii" — Ploeşti.
„Chemarea" — Botoşani.
„Scutul Naţional" — Chişinău.
„Pământul Strămoşesc" — Iaşi.

„Infrăţirea Românească"

Corespondenţă din Dorohoi

Privelişti Dorohoiene

Cel mai netăgăduit fapt: nordul Moldovei geme mai aspru cu toate ţinuturile ţării sub ghiarele putreziciunii iudaice. Cel mai de necontestat adevăr: Dorohoiul duce în spinare — proporţional cu populaţia — cel mai mare număr de Jidani — chiar din toată lumea... Este judeţul apropiat de Rusia-iudaică — care şi-a vărsat nămolul răutăţii la vale... spre Dorohoi..., este judeţul cel mai apropiat de Polonia — care convinsă de primejdia parazitismului iudaic — de mult a căutat să-l expulzeze; Dorohoiul l-a primit întâiu. Şi fiindcă Dorohoenii pe atunci — ca şi oricare Român — ospitalier din fire — hoarda lui Iuda din Polonia — şi-a aflat primire pe glia nordică a Moldovei. Aşa este: Dacă Poloniei datorăm primul aport cultural — apoi tot ei datorăm cel mai mare aport de elemente parazitare. Nu-i de ajuns... Ungaria — dacă a avut crize — ne-a dat şi nouă: ne-a trimis şi o parte din populaţia ei străină şi săracă de conştiinţă românească. Mulţumim şi pentru vechea voastră binefacere, şi pentru asta mai nouă! (?!). Noi suntem Români buni, şi primim de toate cu măsură(?) deşi v'aţi convins voi în ultimul timp că... nu dormim... Astfel Ardealul geme, Maramureşul nu poate răsufla, Basarabia se închină, Bucovina plânge, Vechiul Regat are dureri, iar nordul Moldovei tace... Puhoiul jidovesc s'a mai oprit. El sapă în trup de carne. Durerea creşte... iar moartea se apropie...

Dorohoiul nu s'a primenit de mult. In cămaşa lui albă şi curată şi-au făcut cuib paraziţii internaţionali... Haine curate, ar avea el, dar nu se poate desbrăca de cele rele şi învechite... Pământul Dorohoiului, după răsboiu, al boerilor cel mai mult, dar era stăpânit de Români... Acum cele mai mari moşii sunt supte de fiii lui Iuda. Toată recolta muncită de ţăranii români căci tot Românul îl lucrează, de toată această recoltă profită Jidanul Kalmanovici cu neamurile lui. Pădurile multe ale boerilor Franc, Ciolac, Ursian etc... o mare parte le exploatează Jidanii S. K. & Co. (La nevoe le arătăm pe larg). Românul este complect înşelat când cumpără lemne... vrem să cunoască aceste lucruri dl Ing. Insp. Silvic M. P. Florescu ca să le denunţe oficial, şi la vreme le vom

arăta şi noi. Morile: toate sunt pe mâni jidăneşti. Un caz: la Hudeşti din 5 mori toate le țin Jidanii. Dl Senator Franc şi-a dat fabrica de spirt şi moara pe mâna Jidanului Leib... Să mai vorbim de târgurile Dărăbani, Herța, Săveni, etc? sunt toate jidăneşti Nu găseşti un Român în tot târgul. Ba da! La Dărăbani Pr. A. Cucu este păzit de jandarm, pentrucă nu-i liberal... Tot la Dărăbani, între Jidani, Şc. Norm. din Şendriceni, a dat o serbare (24 Iunie a. c.) românească, cum spunea dl Iancu, directorul. Şi vorbea dl Iancu despre naționalism (cu lacrămi), port național, limbă, sentimente româneşti, şi la sfârşitul serbării a spus că populația evreiască a dat mai mult sprijin serbării. Ascultați dlor şi vă încruciți. Fapte nu vorbe... Bravo Români!... Nu-i aşa că-i frumos, dar îi cam jalnic... Industria, comerțul meseriile sunt ocupate de Jidani. Nu poți trece prin nici un sat, fără ca la 100 m. să nu te întâmpine o Juchiță: „Ce ai badi de vândut"? Satele sunt invadate de ei: Hudeştii, satul meu, înainte de răsboiu nu cunoaştea picior de Jidan. Acum numără la 25 cap. de familie. Suntem străini în țara noastră. Oraşul Dorohoi, sub tirania unui singur Jidan Kalmanovici, suferе de pâne bună, pentrucă-i omul dlui primar Florescu. Dl prefect Capră, care 5 ani în urmă era stegar al Ligii cu Svastica, numără toate acestea, şi le uită'n buzunarul vechilor pantaloni pe care nu-i poartă...

Uite, aşa suferim noi Dorohoenii toată tirănia şi mizeria jidovească şi toată nepăsarea liberală.

De acum nu mai tăcem, pentrucă avem dreptate!...

Hudeşti-Dorohoi.

C. CRONȚ,
student.

Cum ne bârfesc Jidanii

In luna Maiu a. c. am fost delegat din partea Camerei de Agricultură din Cluj, la Congresul Agricol din Praga (Cehoslovacia) la care am luat parte 220 delegați din România.

Dupăce am ajuns pe pământul Cehoslovac, în compartimentul vagonului în care călătoream eu, călătoreau şi câțiva Jidani. Aceştia dupăce mă observară că sunt țăran român ardelean, începură să vorbească cu mine ungureşte. Eu, cu toate că posed limba maghiară, am răspuns: „Nu ştiu ungureşte"! Atunci unul dintre Jidani începe pe româneşte: „Se poate ca Dta care ai trăit între Unguri să nu şti ungureşte"?! „Nu!" — îi răspund eu: „Sunt din țara Moților, unde nu am avut Unguri niciodată..." Atunci Jidanul începu a descrie celorlalți Jidani, în limba maghiară stările(?) din România-Mare, spunând între altele: *„România e țară frumoasă şi bogată, păcat că-i condusă de nişte proşti şi hoți cum sunt Românii...* Ca să cunoaşteți acea țară e destul să vă povestesc numai întâmplările din o călătorie prin acea țară:

1. „In anul 1925 am fost prin România, cumpărând din Gherla două vagoane de piei. Până să pot încărca acele două vagoane m'a costat cincisprezece mii lei"...

2. „In oraşul Aiud aveam o veche cunoscută... când am ajuns cu trenul personal în acea stație, m'am cugetat că ar fi bine să-mi vizitez cunoscuta... Am dat şefului de tren una sută lei, iar acela a reținut trenul în gara Aiud două ceasuri, până ce am mers în oraş şi mi-am vizitat prietena...

3. „In Satu-Mare aveam un unchiu pe care încă l-am vizitat. Unchiul după ce-mi povesti stările de prin România, iese cu mine la plimbare în oraş şi îmi zise: Vezi nepoate pe aceşti doi țărani? arătând pe trotuar doi țărani români ce veneau din partea opusă. Pentru douăzeci lei fac, ca aceşti țărani să fie bătuți de poliție, numerul unu! Zis şi făcut. Când ajunserăm cu ei față în față, unchiul le zise: Ce! Voi nici nu salutați oameni? Țăranii bolborosiră ceva, la care unchiul intră la poliție, scoase douăzeci lei din buzunar şi arătă pe cei doi țărani comisarului, spunând: că aceşti țărani i-au insultat. Comisarul îi cheamă în birou şi dă ordin la patru sergenți să-i bată, până au fost duşi de acolo cu targa.."

Aici îl întrerupe un jidănaş mai tânăr care zice: „Nu merită aceşti proşti şi barbari de Valachi, ca să aibă o țară cum e România! Ați văzut cum aceşti barbari au început să-şi ieie nasul la purtare în ultimul timp? Cum în anul trecut au îndrăsnit să omoară pe Jidani şi să le prade tot avutul?"

„Dacă ne-a reuşi să începem între aceşti proşti revoluția care e proiectată şi vom ajunge şi noi acolo, nu trebuie cruțat nici copilul din pântecile mamă-sa; tot ce e Român trebue măcelărit!...

Ne mai putând îneca în mine durerea ce-o simțiam în suflet la auzul acestor vorbe de ocară — minciuni — față de tot ce-i românesc, mă ridic şi le zic: „Domnilor! Dacă noi suntem aşa de proşti şi barbari, cum de pot trăi în mijlocul nostru aproape trei milioane de Jidani? Cari trăiesc şi să lăfăiesc în țara noastră, ca'n sânul lui Avram..."

Văzând Jidanii că eu ştiu şi ungureşte rămaseră muți, iar dupăce se reculeseră începură: „Dvoastră cei din Transilvania, sunteți oameni cinstiți şi culți.... însă cei... din Rigat..."

Ajunge! Răspunsei eu, răstindumă la ei.

Mulțumită delegatului Camerei de Agricultură din județul Alba a țăranului Costea din Vințul de jos şi lui Jibelean din comuna Igriş județul Timiş-Torontal, cari m'au oprit să lovesc în ei...

— Vedeți dară iubiți cititori ce spun Jidanii despre noi şi despre țara noastră în străinătate!.. Eu nu cred să fie chiar drept ce spunea acel perciunat, însă străinii cari nu ne cunosc zic: „De unde nu-i foc nu iese fum!"

Bologa, la 16 Iulie 1928.

IOAN POTRA

O plângere dreaptă

Cum se lucrează la Administrația Universității — Cluj

Publicăm mai jos următoarele:

Domnule Redactor!

Subsemnatul Gavril Boca de meserie geamgiu, vă rog să binevoiți a face loc în gazeta Dvoastră următoarelor rânduri:

In ziua de 1 Mai a. c. căzând o mare grindină în oraşul Cluj, s'au spart geamurile la mai multe clădiri, dintre care cele mai multe s'au spart la Universitate şi Clinici.

In zilele de 8 şi 9 Mai a. c. ținându-se licitație pentru repararea geamurilor dela Universitate şi Clinici, o parte din aceste lucrări mi s'a acordat mie, iar 2 părți lui Fischer.

Lucrările date subsemnatului le-am terminat în decursul lunei Mai, iar Fischer de abea în luna Iunie a început să pună geamuri, după ce ținuse 3 săptămâni Biblioteca Universității fără geamuri, în care timp a plouat în continuu.

Subsemnatul după ce mi-am terminat lucrările ce mi-au fost date, am făcut facturile, dând lucrările

în primire, m'am prezentat Dlui Administrator al Universităţii, care mi-a spus că are mandatul, dar n'a încasat bani ca să mă plătească, însă, imediat ce va încasa mandatul, eu voi fi cel dintâi care voi încasa banii.

Ei bine, eu am crezut că aşa va fi; după câteva zile m'am dus din nou la dl Administrator şi rugându-l dacă poate să-mi plătească, dânsul mi-a spus că n'a încasat mandatul şi că nu ştie când îl va încasa.

Dar vorba ceea câmpul vede şi pădurea aude, cu toate că dl Administrator nu încasase mandatul cu toate că n'avea bani, cu toate că Fischer nu-şi terminase lucrările, Fischer încasase suma de 80.000 lei.

Ba mai mult, că omul lui Fischer a spus la un om al meu, că şi pt. lucrările executate de mine, Fischer va încasa banii şi el îmi va plăti, par'că Fischer este dirijatorul Universităţii.

M'am dus din nou la Dl Administrator al Universităţii şi ca un om năcăjit încep a-i spune, cum se poate dl Administrator, că lui Fischer i-aţi dat 80.000 lei, fără ca mai întâi să-şi fi terminat lucrările şi fără să fi încasat mandatul în care se cuprindeau amândouă sumele (adică şi a mea, şi a lui) din ce fond aţi plătit dacă n'aţi încasat mandatul? Scrie în fondul acela că numai lui Fischer i se poate plăti din acel fond? Lungindu-se discuţia între mine şi dl Administrator, fiind mai mulţi Domni de faţă, între cari şi dl Ranta, Intendentul Universităţii. Cel dintâi îmi spune că vorbesc ca din podul casei, ba că vorbesc dela al 3-lea etaj şi că dacă ar fi un altul, nu eu, altcum s'ar purta cu el; în fine au dat ordin ca să mă plătească imediat ca să scape de mine, plătindu-mă imediat.

Cel de al doilea îmi zice că dacă ar fi el şef în biroul acela unde stam de vorbă m'ar da afară imediat ca pe un Român. Ei bine dle Ranta, nu te gândeşti Dta că Românul nu-i de paie, că dându-l afară din Universitate, care nu este numai a ta, ci este şi a lui, te va lua de gât şi nu va eşi afară, decât împreună cu tine.

Ei fraţilor, Administrator ca dl Nicoară şi intendent ca dl Ranta trebuie să fie la Universitate? Care astfel se poartă cu meseriaşul român? Nu fraţilor. In instituţiile Statului trebuie să fie instalaţi oameni cari să adjudece pe meseriaşul român barem la înălţimea celui minoritar.

Cluj, la 17 Iulie 1928.

Cu deosebită stimă:
G. BOCA.

Corespondenţă din Prundul Bârgăului

Jidanii nesocotesc Sfta zi de Duminecă

Ca bun Român nu mai pot sta în nepăsare când văd ce se petrece în comuna noastră (Prundul Bârgăului).

Aici sunt vreo 10—12 diferiţi meseriaşi Jidani; ei bine aceste jufle, (care pe semne n'au nici o frică de legile româneşti) lucrează în toate Duminecile şi sărbătorile legale, — bun înţeles cu uşile închise, dar se aude cum ciocănesc, — şi cu toate că sunt majoritatea în centrul comunei, lucrează din puteri.

Iţi vine o mânie grozavă când auzi cum trag clopotele la biserică chemând pe credincioşi la Sfta Slujbă şi spurcaţii aceştia, care din păcate au ateliere pe lângă Sf. Biserică, lucrează făcând sgomot, fără a avea vreo teamă de cineva, iar când e Sâmbătă, atunci închid ermetic uşile şi ferestrile dela atelierele lor, ca nici lumina zilei să nu cumva să între înlăuntru.

Eu personal am atras atenţiunea Dlui Primar al Comunei despre faptul acesta dar văd că atât primăria cât şi jandarmeria (post şi secţie) nu vreau să vadă şi să audă (ca să zic aşa) de nu ia nici o măsură în contra lor.

Primiţi vă rog Dle Director deosebitul meu respect ce vi-l păstrez.

Prundul Bârgăului, la 19 Iulie 1928.

INVALID DE RĂSBOIU.

Scrisoare din Rodna

Stimate Dle Director!

In numărul 14 din 15 Mai 1928 al revistei „Infrăţirea Românească" corespondentul din Rodna, în articolul „Corespondenţă din Rodna" foloseşte expresiuni calomnioase faţă de mine scriind: „Dr. Turcu, advocat, fost client al temniţelor parchetului de Bistriţa".

Prin acestea expresiuni, Domnia Sa ţinteşte discreditarea mea în faţa publicului.

Faţă de această faptă a sa Vă rog binevoiţi a publica în revista D-Voastră, că prin anul 1922, de fapt am fost implicat în mod nejust într'o cauză penală, dar încă în anul 1923 m'am clarificat pe deplin în faţa justiţiei, fiind declarat de nevinovat prin sentinţele Tribunalului Bistriţa No. 440/1922, Curtea de Apel Cluj No. 1343/1923 şi Curtea de Casaţie No. 3240/1923.

In urma acestora, oricine ar cuteza a folosi în public expresiuni calomnioase faţă de mine în legătură cu această cauză, îl declar de calomniator ordinar şi voiu cere satisfacţie pe calea justiţiei.

Il declar de calomniator şi pe dl dr. I. Tăpălagă pentru acest procedeu nejust, cu aceea observare, că şi pe calea justiţiei îmi voiu cere satisfacţia cuvenită.

Cu stimă:
Dr. SIMEON TURCU,
advocat.

Nota Redacţiei. Autorul corespondenţei din Rodna-Veche apărută în No. 14 al acestei reviste, din 15 Maiu 1928, este Dl. Advocat Dr. Iosif Tăpălagă din Rodna-Veche.

Cum e primită idea unui ziar săptămânal.

Domnule Director!

Un ziar săptămânal al „L. A. N. C." aici în capitala Ardealului, este o necesitate, asupra căreia, nici un fel de discuţie nu mai are loc.

Cititori slavă Domnului sunt. Mijloace de susţinere se vor găsi. Avem doar atâta lume care doreşte bunăstarea populaţiei române şi emanciparea de subt teroarea păpucului jidovesc; toţi îşi vor da contribuţia.

Din parte-mi mă oblig a contribui lunar cu 100 lei la fondul de rezistenţă al proectatului ziar şi voi face tot ce-mi va sta în putinţă pentru a câştiga cât mai mulţi abonaţi.

Primiţi vă rog Domnule Director, asigurarea devotamentului cu care vă datorez.

At. Motogna, Cluj.

Rugăm pe domnii abonaţi ai Revistei noastre, ca în scrisorile ce ni le trimit în legătură cu Administraţia Revistei, să menţioneze numărul abonamentului (ce se găseşte tipărit pe fişa cu adresa).

Administraţia Revistei.